

2024: HET JAAR VAN BEWUSTWORDING EN DOORPAKKEN

CO₂-reductie & vermindering energiegebruik

- ✓ Implementatie van energiebesparende maatregelen
- ✓ Verduurzamen van het zorgvastgoed door onze nieuwbouw (locatie Gasthuis) en aanpassen bestaande bouw (locatie Vlietland)
- ✓ Inzetten op duurzame mobiliteit
- ✓ Ontdekken en aanpakken van CO₂ hotspots

1

2

GROEN
FRANCISCUS

3

5

4

Milieubelasting verminderen

- ✓ Medicijnverspilling tegengaan
- ✓ Duurzaam inkopen
- ✓ Alternatieven voor waterbesparing

Circulairiteit bevorderen

- ✓ Duurzaamheid toevoegen aan de inkoopbeisen
- ✓ Hergebruik materialen tijdens bouw
- ✓ Hergebruik van medische hulpmiddelen

Gezondheidsbevordering

Focus op preventie (leefstijloket voor de patiënten) & beweging meer integreren in het ziekenhuis

- ✓ Creëren en onderhouden van groene omgeving in en rond het ziekenhuis (Healing environment)
- ✓ Gezonde voeding (focus op meer plantaardige en gevarieerde voeding)

Primair grondstofverbruik verminderen & afval verminderen

- ✓ Focus op hergebruik versus eenmalig gebruik (reusables versus disposables)
- ✓ Opstellen en doorvoeren van een afvalpreventieplan
- ✓ Afscheiding bevorderen

Klik op de iconen voor meer informatie

TOELICHTING

1

CO₂-reductie

Ziekenhuizen veroorzaken CO₂-uitstoot door energieverbruik voor verwarming, koeling en elektriciteit, gebruik van fossiele brandstoffen voor transport, productie en transport van medische benodigdheden en afvalverwerking (door de verbranding van het restafval). De wijze waarop wij ons van en naar het ziekenhuis bewegen heeft ook een grote impact op de CO₂-uitstoot. Benzine en dieselauto's stoten nu eenmaal CO₂ uit. Door bijvoorbeeld op de fiets te komen, stoot je geen CO₂ uit en werk je ook nog eens aan je eigen gezondheid.

Onze nieuwbouw speelt ook een belangrijke rol in het verminderen van de CO₂-uitstoot. Het doel is een gebouw te realiseren dat niet alleen voldoet aan de huidige en toekomstige behoeften voor het leveren van zorg, maar ook om de impact op het milieu te verminderen. Dit laatste doen we door het maximaliseren van energiezuinigheid, het gebruik van duurzame bouwmaterialen, waterbesparingen, etc.

Doelstelling: conform de Greendeal werken we toe naar het terugbrengen van de uitstoot met 55% in 2030 en zijn we klimaatneutraal in 2050. Om dit te bereiken hebben we een reductiedoelstelling van 20% in 2024 en 30% in 2026.

Vermindering energieverbruik

Om het energieverbruik in Franciscus te verminderen, kunnen maatregelen zoals het optimaliseren van energiegebruik, investeren in energiezuinige apparatuur, gebruikmaken van hernieuwbare energiebronnen (zon- en windenergie) en de verduurzaming van ons vastgoed (zoals de nieuwbouw) helpen.

Het gaat dus om het verminderen van het gebruik van energie en fossiele brandstoffen zoals gas. Als Franciscus nemen we in onze bestaande bouw stappen om hier beter mee om te gaan. Kijk naar onze keuken op locatie Gasthuis die volledig gasloos is en de verbouwing van de CSA (Centrale Sterilisatie afdeling), die vervolgens ook gasloos wordt.

Doelstelling: in 2024 brengen we het gebruik van gas terug naar een minimum, waarbij de CSA in Gasthuis gasloos wordt. Daarnaast zetten we onze warmtekrachtkoppelingen (WKK's) optimaal in, zodat we geen warmte meer verspillen en zodoende minder gas gebruiken.

2

Gezondheidsbevordering

Om ziekten en gezondheidsproblemen te voorkomen, is het belangrijk om te focussen op gezondheidsbevordering. Door mensen aan te moedigen gezonde keuzes te maken en een gezonde levensstijl te leiden, kunnen veel gezondheidsproblemen worden voorkomen of verminderd. Dit leidt tot een betere kwaliteit van leven, vermindering van zorgkosten en een gezondere en duurzamere samenleving als geheel.

Doelstelling: overstappen naar gezonde en duurzame voeding met 60% plantaardig eiwit in 2024. Het realiseren van groenere omgevingen (healing environment) in Vlietland in 2024 / 2025 en in Gasthuis wordt dit onderdeel van de nieuwbouw. Opzetten van een leefstijlloket samen met betrokken partijen.

3

Primair grondstofverbruik verminderen & afval verminderen

Ziekenhuizen gebruiken o.a. veel "virgin" (nieuwe) plastics en andere grondstoffen, denk aan metalen om die vervolgens na 1x weg te gooien. Door onze focus te wisselen van single use naar reusable verminderen we direct onze afvalberg. Ook kunnen de producenten en leveranciers hun producten zo maken dat er geen nieuwe grondstoffen worden gebruikt.

In Franciscus kan dit worden bereikt door bewuster gebruik van producten en materialen, recycling, hergebruik en het vermijden van producten met veel verpakkingsmateriaal. Maar ook efficiënt voorraadbeheer kan helpen om onnodige aankopen en verspilling te voorkomen. Daarnaast is het tegengaan van voedselverspilling ook een belangrijk onderdeel.

Doelstelling: afvalreductie van 30% voor het SZA (Specifiek Ziekenhuis Afval) en restafval in 2024 en het opstellen van een afvalroutekaart voor 2024-2026. Daar waar mogelijk overgaan op herbruikbare medische instrumenten en apparatuur om de hoeveelheid wegwerpmateriaal te verminderen.

TOELICHTING

4

Circulariteit bevorderen

De zorg is verantwoordelijk voor 4% van de afvalberg in Nederland. Om dit te verminderen is het van belang dat er verschillende stappen worden genomen om circulariteit te bevorderen. Dit kunnen we doen door afvalvermindering en afvalscheiding, waarbij deze laatste zorgt dat materialen opnieuw kunnen worden gebruikt. Daarnaast speelt duurzaam inkopen een belangrijke rol, wanneer er producten en materialen worden ingekocht die duurzaam en milieuvriendelijk zijn.

Ook bij verbouwingen in de bestaande bouw en natuurlijk de nieuwbouw speelt circulair bouwen een belangrijke rol en wordt dit onderdeel bij iedere uitvraag.

Doelstelling: afvalscheidingsmeubelen plaatsen bij de poliklinieken, kantoorafdelingen, centrale punten zoals de entree en andere relevante punten. Afvalscheiding bevorderen op verpleegafdelingen, IC en OK door dit te faciliteren met middelen waar mogelijk. Bijvoorbeeld de knapzakken om zachte plastic folies in te zamelen. Toevoegen van duurzaamheidscriteria aan het Programma van Eisen voor inkoop.

5

Milieubelasting verminderen

Ondanks dat huishoudens meer bijdragen aan de hoeveelheid medicijnresten in ons rioolwater zorgen de ziekenhuizen zeker op bepaalde verpleegafdelingen ook voor deze vervuiling. Daarnaast worden er jaarlijks enorme hoeveelheden medicijnen weggegooid wat een extra belasting vormt op ons milieu. Door onder andere het doorslikken van thuismedicatie kunnen we dit verminderen.

Franciscus had tot 2023 een Pharmafilter waarmee ons water werd gezuiverd voordat dit in het riool belandde. Door het faillissement van Pharmafilter is dit niet langer het geval en kijken we naar alternatieven.

Doelstelling: 2024 wordt gebruikt om een alternatief te vinden voor Pharmafilter. Daarnaast worden er verschillende initiatieven opgestart om de verspilling van medicatie terug te dringen. Deze initiatieven communiceren we in de loop van 2024

Algemene duurzaamheidsdoelstellingen 2024:

Certificering Milieuthermometer Zorg, zilver is het doel.

Met de milieuthermometer zorg werkt Franciscus aan verbetering van milieuprestatie en milieuzorg.

Stijging van het aantal greenteams met 50% binnen Franciscus ten opzichte van eind 2023.

December 2023: 11 greenteams.